

REGLUGERÐ

um réttindi fatlaðra og hreyfihamlaðra einstaklinga sem ferðast með flugi.

1. gr.

Markmið.

Með þessari reglugerð er kveðið á um vernd og aðstoð við fatlaða og hreyfihamlaða einstaklinga sem ferðast með flugi, bæði til að vernda þá gegn mismunun og til þess að tryggja að þeir fái aðstoð.

2. gr.

Gildissvið.

Reglugerð þessi gildir um fatlaða og hreyfihamlaða einstaklinga sem nota eða ætla sér að nota farþegaflug í atvinnuskyni, við brottför frá eða í gegnumferð um eða við komu á flugvöll sem staðsettur er innan Evrópska efnahagssvæðisins.

Ákvæði 3., 4. og 10. gr. í fylgiskjali I við reglugerð þessa skulu einnig gilda um farþega sem leggja upp frá flugvelli í þriðja landi til flugvallar á Evrópska efnahagssvæðinu, ef starfandi flugrekandi er flugrekandi með útgefið flugrekstrarleyfi innan Evrópska efnahagssvæðisins.

Reglugerð þessi skal ekki hafa áhrif á réttindi farþega samkvæmt reglugerð um gildistöku reglugerðar EB nr. 261/2004 um sameiginlegar reglur um skaðabætur og aðstoð til handa farþegum sem neitað er um far og þegar flugi er aflýst eða mikil seinkun verður og um að fella úr gildi reglugerð (EBE) nr. 295/91, nr. 574/2005.

Ef ákvæði þessarar reglugerðar stangast á við ákvæði reglugerðar um flugafgreiðslu á flugvöllum skulu ákvæði reglugerðar þessarar ganga framár.

3. gr.

Framkvæmd.

Flugmálastjórn Íslands ber ábyrgð á eftirliti með framkvæmd þessarar reglugerðar í samræmi við 14. gr. í fylgiskjali I við reglugerð þessa og meðhöndlun kvartana samkvæmt 15. gr. í fylgiskjali I við reglugerð þessa.

4. gr.

Innleiðing gerða.

Með reglugerð þessari öðlast gildi reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1107/2006 frá 5. júlí 2006 um réttindi fatlaðs og hreyfihamlaðs fólks sem ferðast með flugi, sem merkt er fylgiskjal I við reglugerð þessa, sbr. ákvörðun sameiginlegu nefndarinnar nr. 122/2007 með þeim breytingum og viðbótum sem leiðir af XIII. viðauka samningsins og bókun 1 um altæka aðlögun og öðrum ákvæðum hans.

5. gr.

Viðurlög.

Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða refsingu samkvæmt 141. gr. laga um loftferðir nr. 60/1998 með síðari breytingum.

6. gr.

Gildistaka.

Reglugerð þessi er sett með heimild í 2. mgr. 57. gr. d, 3. mgr. 126. gr., 4. mgr. 126. gr. b, sbr. 145. gr. laga um loftferðir nr. 60/1998 með síðari breytingum. Reglugerð þessi skal taka gildi þann 26. júlí 2008 að undanskildum ákvæðum 3. og 4. gr. í fylgiskjali I sem þegar taka gildi.

Fram að gildistíma reglugerðarinnar skal þeim aðilum sem tilgreindir eru í reglugerðinni heimilt að aðlaga starfsemi sína að þeim starfsháttum sem reglugerðin kveður á um og framkvæmdastjórn flugvalla heimilt samfara veitingu þeirra þjónustubátta sem kveðið er á um, að leggja á notendur flugvalla þau gjöld sem kveðið er á um í reglugerðinni.

Samgönguráðuneytinu, 5. maí 2008.

Kristján L. Möller.

Ragnhildur Hjaltadóttir.

Fylgiskjal I.**REGLUGERÐ EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS (EB) nr. 1107/2006
frá 5. júlí 2006****um réttindi fatlaðs og hreyfihamlaðs fólks sem ferðast með flugi
(Texti sem varðar EES)**

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDS-
INS HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,
einkum 2. mgr. 80. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar
Evrópubandalaganna⁽¹⁾,

að höfðu samráði við svæðanefndina, í samræmi við
málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr.
sáttmálans⁽²⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Allir borgarar skulu að jafnaði njóta góðs af innri
markaði fyrir flugþjónustu. Af þeim sökum skulu
fatlaðir og hreyfihamlaðir einstaklingar, hvort sem
hreyfihömlunin er af völdum fötlunar, aldurs eða
annarra þátta, hafa sömu möguleika á að ferðast
flugleiðis og aðrir borgarar. Fatlaðir og hreyfi-
hamlaðir einstaklingar eiga sama rétt og allir aðrir
borgarar til frjálstrar farar, valfrelsis og jafnræðis.
Þetta gildir einnig þegar ferðast er flugleiðis.
- 2) Fatlaðir og hreyfihamlaðir einstaklingar eiga því
rétt á að ferðast með flugi og ekki má neita þeim
um flutning á grundvelli fötlunar þeirra eða
hreyfihömlunar nema um sé að ræða rökstuddar
ástæður er varða öryggi sem mælt er fyrir um í
lögum. Áður en flugrekendur, umboðsaðilar þeirra
og ferðasalar samþykkja farskráningu frá fötluðum
eða hreyfihömluðum einstaklingum skulu þeir
leggja sig fram um að sannreyna hvort réttlætun-
legt sé af öryggisástæðum að koma í veg fyrir að
viðkomandi aðilar ferðist með viðkomandi flugi.
- 3) Reglugerð þessi skal ekki hafa áhrif á önnur
réttindi farþega sem eru ákvörðuð með löggjöf
Bandalagsins, einkum með tilskipun ráðsins
90/314/EBE frá 13. júní 1990 um ferðapakka,
orlofspakka og skoðunarferðapakka⁽³⁾ og reglu-
gerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 261/2004
frá 11. febrúar 2004 um sameiginlegar reglur um
skadabætur og aðstoð til handa farþegum sem er
neitað um far og þegar flugi er aflýst eða mikil

seinkun verður⁽⁴⁾. Ef sami atburður hefur í för
með sér sömu réttindi til endurgreiðslu eða
endurbókunar samkvæmt annarri hvorri laga-
gerðinni og einnig samkvæmt þessari reglugerð,
skal viðkomandi aðila einungis heimilt að nýta
réttindin einu sinni að eigin geðþótta.

- 4) Til þess að fatlaðir og hreyfihamlaðir einstaklingar
hafi sömu möguleika á að ferðast með flugi og
aðrir borgarar skal veitt aðstoð, sem hentar
sérstökum þörfum þeirra, á flugvöllum og einnig
um borð í loftförum með því að ráða nauðsynlegt
starfsfólk og hafa nauðsynlegan búnað tiltækan.
Til þess að stuðla að félagslegri aðlögun skulu
viðkomandi einstaklingar njóta þessarar þjónustu
án þess að greiða viðbótargjald.
- 5) Aðstoð sem veitt er á flugvöllum á yfirráðasvæði
aðildarríkis, sem sáttmálinn gildir um, skal m.a.
gera fötluðum og hreyfihömluðum einstaklingum
kleift að fara frá tilgreindum komustað á flugvelli
að loftfari og frá loftfari að tilgreindum brottfarar-
stað á flugvöllinum, þ.m.t. borðganga og land-
ganga. Þessir staðir skulu a.m.k. tilgreindir við
aðalinnanga flugstöðva, á svæðum með innrit-
unarborðum, á lestar-, léttlestar-, neðanjarðar- og
strætisvagnstöðvum, á leigubílastæðum og á
öðrum stöðum þar sem farþegum er hleypt út svo
og á bílastæðum flugvalla. Aðstoð þessi skal
skipulögð þannig að komið sé í veg fyrir truflanir
og tafir en jafnframt skal tryggt að farið sé að
ströngum og jafngildum stöðlum í gervöllu Banda-
laginu og öll úrræði nýtt sem best, burtséð frá því
hvaða flugvöllur eða flugrekandi á í hlut.
- 6) Til að þessum markmiðum verði náð skal það vera
á ábyrgð miðlægrar stofnunar að tryggja aðstoð í
háum gæðaflokki á flugvöllum. Þar sem
framkvæmdastjórnir flugvalla gegna lykilhlutverki
í að veita þjónustu á flugvöllum sínum skulu þær
bera heildarábyrgðina.
- 7) Framkvæmdastjórnir flugvalla er heimilt að láta
sjálfar í té aðstoð við fatlaða og hreyfihamlaða
einstaklinga. Í ljósi þess jákvæða hlutverks sem
tilteknir rekstraraðilar og flugrekendur hafa gegnt
fram að þessu er framkvæmdastjórnir einnig
heimilt að gera samninga við þriðja aðila um
veitingu þessarar aðstoðar, með fyrirvara um
beitingu viðkomandi reglna í lögum Bandalagsins,
þ.m.t. reglur um opinber innkaup.

⁽¹⁾ Stjótið. ESB C 24, 31.1.2006, bls. 12.

⁽²⁾ Álit Evrópuþingsins frá 15. desember 2005 (hefur enn ekki verið birt í
Stjórtíðindum ESB), og ákvörðun ráðsins frá 9. júní 2006.

⁽³⁾ Stjótið. EB L 158, 23.6.1990, bls. 59.

⁽⁴⁾ Stjótið. ESB L 46, 17.2.2004, bls. 1.

- 8) Aðstoðin skal fjármögnuð þannig að álagið dreifist jafnt á alla farþega, sem nota flugvöllinn, og að hún fæli engan frá því að flytja fatlaða og hreyfihamlaða einstaklinga. Árangursrikasta leiðin til fjármögnunar virðist vera sú að leggja gjald á hvern flugrekanda, sem notar flugvöll, í hlutfalli við farþegafjölda sem hann flytur til eða frá flugvelli.
- 9) Þessi gjöld skulu samþykkt og lögð þannig á að fyllsta gagnsæis sé gætt, einkum með það í huga að tryggja að þau gjöld, sem lögð eru á flugrekanda, séu í réttu hlutfalli við þá þjónustu sem fötluðum og hreyfihömluðum einstaklingum er veitt og að téð gjöld þjóni ekki þeim tilgangi að fjármagna aðra starfsemi framkvæmdastjórnarinnar en þá sem tengist veitingu slíkrar aðstoðar. Því skal tilskipun ráðsins 96/67/EB frá 15. október 1996 um aðgang að flugafgreiðslumarkaðinum á flugvöllum Bandalagsins ⁽¹⁾ og einkum ákvæðin um aðskilið bókhald gilda, þegar þau stangast ekki á við ákvæði þessarar reglugerðar.
- 10) Við skipulagningu aðstoðar við fatlaða og hreyfihamlaða einstaklinga og þjálfun starfsfólks, skulu aðstandendur flugvalla og flugrekendur hafa hliðsjón af 5. þætti I. hluta í skjali nr. 30 frá Evrópusambandi flugmálastjórna (ECAC) og tengdum viðaukum, einkum reglum um góðar starfsvenjur varðandi þjónustu við hreyfihamlaða á jörðu niðri, eins og fram kemur í viðauka J við téða reglugerð þegar þessi reglugerð er samþykkt.
- 11) Þegar ákvörðun er tekin um hönnun nýrra flugvalla og flugstöðva og í tengslum við umfangsmikla endurnýjun skulu framkvæmdastjórnir flugvalla, ef unnt er, taka tillit til þarfa fatlaðra og hreyfihamlaðra einstaklinga. Flugrekendur skulu á sama hátt, ef unnt er, taka tillit til slíkra þarfa þegar ákvæðið er hvernig hanna eigi ný og nýlega endurnýjuð loftför.
- 12) Framfylgja ber í einu og öllu tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 95/46/EB frá 24. október 1995 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga ⁽²⁾ til að tryggja að verndun einkalífs fatlaðra og hreyfihamlaðra einstaklinga sé virt og til að tryggja að umbeðnar upplýsingar þjóni eingöngu þeim tilgangi að uppfylla skuldbindingar um aðstoð, sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð, og að þær séu ekki notaðar gegn þeim farþegum sem biðja um umrædda þjónustu.
- 13) Allar nauðsynlegar upplýsingar fyrir flugfarþega skulu standa til boða með ýmsu öðru sniði en
- hefðbundnu, þannig að þær séu fötluðum og hreyfihömluðum einstaklingum aðgengilegar og skulu a.m.k. vera á sömu tungumálum og þær upplýsingar sem aðrir flugfarþegar fá.
- 14) Ef hjólastólar eða önnur ferlihjálpartæki eða hjálpartæki tynast eða skemmast við meðhöndlun á flugvelli eða við flutning um borð í loftfar skal farþeginn, sem er eigandi búnaðarins, fá bætur í samræmi við ákvæði alþjóðlegra laga, laga Bandalagsins og landslaga.
- 15) Aðildarríkin skulu tryggja og hafa eftirlit með að ákvæði þessarar reglugerðar séu uppfyllt og tilnefna viðeigandi aðila til að framfylgja þeim. Eftirlitið skal ekki hafa áhrif á rétt fatlaðra og hreyfihamlaðra einstaklinga til að leita réttar síns hjá dómstólum samkvæmt landslögum.
- 16) Mikilvægt er að fatlaður eða hreyfihamlaður einstaklingur, sem telur að brotið hafi verið gegn ákvæðum þessarar reglugerðar, geti vakið athygli framkvæmdastjórnar flugvallar eða viðkomandi flugrekanda á málinu, eftir atvikum. Ef fatlaður eða hreyfihamlaður einstaklingur fær ekki lausn sinna mála eftir slíkum leiðum skal honum eða henni frjálst að senda kvörtun til þess aðila eða þeirra aðila sem viðkomandi aðildarríki hefur tilnefnt í því skyni.
- 17) Kvörtunum varðandi aðstoð á flugvöllum skal beina til þess aðila eða þeirra aðila sem aðildarríkið, þar sem flugvöllurinn er staðsettur, tilnefnir til að framfylgja ákvæðum þessarar reglugerðar. Kvörtunum vegna aðstoðar af hálfu flugrekanda skal beina til þess aðila eða þeirra aðila sem aðildarríkið, sem gefið hefur út flugrekstrarleyfi flugrekandans, hefur tilnefnt til að framfylgja ákvæðum þessarar reglugerðar.
- 18) Aðildarríkin skulu mæla fyrir um viðurlög við brotum á þessari reglugerð og tryggja að þeim sé framfylgt. Viðurlögin, sem geta falið í sér skipun um bótagreiðslur til viðkomandi einstaklings, skulu vera skilvirk, í réttu hlutfalli við brotið og letjandi.
- 19) Þar sem aðildarríkin geta ekki fyllilega náð þeim markmiðum sem þessi reglugerð felur í sér, þ.e. að tryggja mikla og sambærilega vernd og aðstoð í öllum aðildarríkjunum og að tryggja að aðilar atvinnulífsins starfi við samræmd skilyrði á innri markaði og þar sem auðveldara er að ná markmiðunum á vettvangi Bandalagsins vegna þess hve aðgerðirnar eru umfangsmiklar og hafa viðtæk áhrif, er Bandalaginu heimilt að samþykkja ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna eins og fram kemur í 5. gr. sáttmálans. Í samræmi við meðalhófsregluna, eins og kveðið er á um í þeirri grein, er ekki gengið lengra en nauðsyn krefur í þessari reglugerð til að ná megi þeim markmiðum.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 272, 25.10.1996, bls. 36. Tilskipuninni var breytt með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1882/2003 (Stjótið. ESB L 284, 31.10.2003, bls. 1).

⁽²⁾ Stjótið. EB L 281, 23.11.1995, bls. 31. Tilskipuninni var breytt með reglugerð (EB) nr. 1882/2003.

- 20) Í þessari reglugerð eru grundvallarréttindi virt og þeim meginreglum einkum fylgt sem eru viðurkenndar í sáttmála Evrópusambandsins um grundvallarréttindi.
- 21) Tilhögun aukins samstarfs um notkun flugvallarins á Gíbraltar var samþykkt í Lundúnum 2. desember 1987 af Konungsríkinu Spáni og Hinu sameinaða konungsríki Stóra-Bretlands og Norður-Írlands í sameiginlegri yfirlýsingu utanríkisráðherra beggja landanna. Þessi tilhögun er ekki enn komin til framkvæmda.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Markmið og gildissvið

- Með þessari reglugerð eru settar reglur um vernd fyrir og aðstoð við fatlaða og hreyfihamlaða einstaklinga sem ferðast með flugi, bæði til að vernda þá gegn mismunum og til þess að tryggja að þeir fái aðstoð.
- Ákvæði þessarar reglugerðar skulu gilda um fatlaða og hreyfihamlaða einstaklinga sem nota eða ætla sér að nota áætluð flug fyrir farþega, við brottför frá eða í gegnumferð um eða við komu á flugvöll þegar flugvöllurinn er staðsettur á yfirráðasvæði aðildarríkis sem sáttmálinn gildir um.
- Ákvæði 3., 4. og 10. gr. skulu einnig gilda um farþega sem leggja upp frá flugvelli í þriðja landi til flugvallar á yfirráðasvæði í aðildarríki, sem sáttmálinn gildir um, ef starfandi flugrekandi er flugrekandi í Bandalaginu.
- Reglugerð þessi skal ekki hafa áhrif á réttindi farþega sem ákvörðuð eru með tilskipun 90/314/EBE og reglugerð (EB) nr. 261/2004.
- Ef ákvæði þessarar reglugerðar stangast á við ákvæði tilskipunar 96/67/EB skal þessi reglugerð gilda.
- Beiting þessarar reglugerðar gagnvart flugvellinum á Gíbraltar telst hvorki hafa áhrif á lagalega stöðu Konungsríkisins Spánar né Hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands að því er varðar ágreining um yfirráðarétt yfir landsvæðinu þar sem flugvöllurinn er.
- Beitingu þessarar reglugerðar gagnvart flugvellinum á Gíbraltar er frestað þar til tilhögunin, sem kemur fram í sameiginlegri yfirlýsingu utanríkisráðherra Konungsríkisins Spánar og Hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands frá 2. desember 1987, er komin til framkvæmda. Ríkisstjórnir Spánar og Breska konungsríkisins skulu tilkynna ráðinu um dagsetningu þeirrar framkvæmdar.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari reglugerð er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- „fatlaður einstaklingur“ eða „hreyfihamlaður einstaklingur“: einstaklingur sem, að því er varðar notkun flutningatækja, hefur skerta hreyfigetu sem rakin verður til líkamlegrar fötlunar (skertrar skynjunar eða hreyfigetu, varanlegrar eða tímabundinnar), greindarskerðingar eða annars konar fötlunar eða aldurs og býr við aðstæður sem krefjast þess að hann fái athygli og þjónustu, sem er sérstaklega sniðin að þörfum hans, þannig að hann fái sömu þjónustu og öllum öðrum farþegum stendur til boða,
- „flugrekandi“: fyrirtæki sem stundar flutninga í lofti og hefur gilt flugrekstrarleyfi,
- „starfandi flugrekandi“: flugrekandi sem starfar í flugrekstri, eða hyggst gera það, samkvæmt samningi við farþega eða fyrir hönd annars einstaklings eða lögaðila sem hefur gert samning við þann farþega,
- „flugrekandi í Bandalaginu“: flugrekandi sem hefur gilt flugrekstrarleyfi sem er gefið út af einu aðildarríkjanna í samræmi við ákvæði reglugerðar (EBE) nr. 2407/92 frá 23. júlí 1992 um veitingu flugrekstrarleyfa til handa flugfélögum ⁽¹⁾,
- „ferðasali“: skipuleggjandi eða smásali, í skilningi 2. og 3. mgr. 2. gr. tilskipunar 90/314/EBE, þó ekki flugrekandi,
- „framkvæmdastjórn flugvallar“ eða „framkvæmdastjórn“: framkvæmdastjórn sem hefur nánar tiltekið það hlutverk samkvæmt landslögum að stjórna og hafa umsjón með grunnvirkjum flugvallar ásamt því að samræma og stjórna starfsemi rekstraraðila sem starfa á flugvellinum eða innan flugvallakerfisins,
- „flugvallarnotandi“: einstaklingur eða lögaðili sem ber ábyrgð á flutningum á farþegum í lofti til eða frá viðkomandi flugvelli,
- „nefnd flugvallarnotenda“: nefnd skipuð fulltrúum flugvallarnotenda eða fulltrúasamtökum fyrir þeirra hönd,
- „farskráning“: það að farþegi hafi farið eða annað sönnunargagn undir höndum sem sýnir að flugrekandinn eða ferðasalinn hefur samþykkt farskráninguna og skráð hana,
- „flugvöllur“: hvers kyns landsvæði sem er sérstaklega útbúið fyrir landingu, flugtak og stjórnun loftfars, að meðtöldum viðbótarbúnaði sem þarf til þessarar starfsemi vegna flugumferðar og þjónustu við loftfar, þ.m.t. búnaður vegna þjónustu við áætlunarflug,

⁽¹⁾ Stjóð. EB L 240, 24.8.1992, bls. 1.

- k) „bilastæði flugvallar“: bilastæði innan marka flugvallar eða undir beinni stjórn framkvæmdastjórnar flugvallar sem þjónar beint farþegum umrædds flugvallar,
- l) „áætlunarflug fyrir farþega“: farþegaflutningar í lofti sem flugrekandi rekur sem áætlunarflug eða óreglubundið flug og stendur almenningi til boða gegn gjaldi, eitt og sér eða sem hluti af ferðapakka.

3. gr.

Komið í veg fyrir neitun um flutning

Flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali skulu ekki neita, á grundvelli fötlunar eða hreyfihömlunar:

- a) að samþykkja farskráningu fyrir flug sem leggur upp frá eða lendir á flugvelli sem fellur undir þessa reglugerð,
- b) að fatlaður eða hreyfihamaður einstaklingur fari um borð á slíkum flugvelli að því tilskildu að viðkomandi einstaklingur sé með gildan farmiða og farskráningu.

4. gr.

Undanþágur, sérstök skilyrði og upplýsingar

1. Þrátt fyrir ákvæði 3. gr. er flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasala heimilt, á grundvelli fötlunar eða hreyfihömlunar, að neita að samþykkja farskráningu frá fötluðum eða hreyfihömluðum einstaklingi eða að viðkomandi fari um borð:

- a) ef það er nauðsynlegt með hliðsjón af gildandi öryggiskröfum sem mælt er fyrir um í alþjóðlegum lögum, lögum Bandalagsins eða landslögum eða til þess að uppfylla öryggiskröfur þess yfirvalds sem gaf út flugrekandaskírteini viðkomandi flugrekanda,
- b) ef stærð loftfars eða dyra þess gera ferð eða flutning fatlaðs eða hreyfihamaðs einstaklings um borð ekki mögulegan.

Ef um er að ræða neitun um farskráningu á þeim grundvelli sem um getur í a- eða b-lið fyrstu undirgreinar skal flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali leggja sig fram um að bjóða viðkomandi einstaklingi annan ásættanlegan kost.

Fatlaður eða hreyfihamaður einstaklingur, sem hefur verið neitað að fara um borð á grundvelli fötlunar sinnar eða hreyfihömlunar, og fylgdarmaður viðkomandi einstaklings, skv. 2. mgr. þessarar greinar, skulu eiga rétt á endurgreiðslu eða að flugleið þeirra verði breytt eins og kveðið er á um í 8. gr. reglugerðar (EB) nr. 261/2004. Réttur til að velja flug til baka eða að flugleið verði breytt skal bundinn þeim skilyrðum að öllum öryggiskröfum sé fullnægt.

2. Samkvæmt sömu skilyrðum og um getur í a-lið fyrstu undirgreinar 1. mgr. er flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasala heimilt að krefjast þess að fatlaður eða hreyfihamaður einstaklingur sé í fylgd með öðrum einstaklingi sem er fær um að veita þá aðstoð sem viðkomandi einstaklingur þarfnast.

3. Flugrekandi eða umboðsaðili hans skal birta opinberlega, á aðgengilegu sniði og a.m.k. á sömu tungumálum og þær upplýsingar sem aðrir flugfarþegar fá, þær öryggisreglur sem gilda um flutning fatlaðra og hreyfihamaðra einstaklinga ásamt öllum takmörkunum á flutningi þeirra eða ferlihljálpartækjum sem stafa af stærð loftfarsins. Ferðasali skal birta slíkar öryggisreglur og takmarkanir í tengslum við flugferðir, sem eru innifaldar í ferðapökkum, orlofspökkum og skoðunarferðapökkum, sem hann skipuleggur, selur eða býður til sölu.

4. Þegar flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali nýtir undanþágu skv. 1. eða 2. mgr. skal viðkomandi tafarlaust greina fatlaða eða hreyfihamaða einstaklingnum frá ástæðum þess. Sé þess óskað skal flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali greina fatlaða eða hreyfihamaða einstaklingnum frá þessum ástæðum skriflega innan fimm virkra daga frá því að beiðnin barst.

5. gr.

Tilgreining komu- og brottfararstaða

1. Framkvæmdastjórn flugvallar skal, í samstarfi við flugvallarnotendur, fyrir milligöngu nefndar flugvallarnotenda, þegar hún er til staðar, og samtaka, sem málið varðar og annast hagsmunum fatlaðra og hreyfihamaðra einstaklinga með tilliti til staðbundinna aðstæðna, tilgreina komu- og brottfararstaði innan marka flugvallarins eða á stað sem fellur undir beina stjórn framkvæmdastjórnarinnar, bæði innan og utan flugstöðvarinnar, þar sem fatlaðir og hreyfihamaðir einstaklingar geta auðveldlega tilkynnt um komu sína á flugvöllinn og óskað eftir aðstoð.

2. Komu- og brottfararstaðirnir, sem um getur í 1. mgr., skulu greinilega merktir og þar skal boðið upp á grunnupplýsingar um flugvöllinn á aðgengilegu sniði.

6. gr.

Sending upplýsinga

1. Flugrekendur, umboðsaðilar þeirra og ferðasalar skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir, á öllum sölustöðum á yfirráðasvæði aðildarríkjanna sem sáttmálinn gildir um, þ.m.t. við símasölu og netsölu, til að taka við tilkynningum frá fötluðum eða hreyfihömluðum einstaklingum um þörf þeirra fyrir aðstoð.

2. Þegar flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali fær tilkynningu um þörf fyrir aðstoð, a.m.k. 48 klukkustundum fyrir auglýstan brottfarartíma flugsins, skal hann senda téðar upplýsingar, a.m.k. 36 klukkustundum fyrir auglýstan brottfarartíma flugsins, til:

- a) framkvæmdastjórnar brottfarar-, komu- og gegnumferðarflugvalla og
- b) starfandi flugrekanda ef farskráning var ekki gerð hjá þeim flugrekanda, nema ekki sé vitað hver starfandi flugrekandi er á þeim tíma sem tilkynningin

berst, en þá skal senda upplýsingarnar eins fljótt og unnt er.

3. Í öllum öðrum tilfellum en þeim sem um getur í 2. mgr. skal flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali senda upplýsingarnar eins fljótt og unnt er.

4. Um leið og unnt er eftir brottför flugsins skal starfandi flugrekandi upplýsa framkvæmdastjórn ákvörðunarflugvallarins, ef hann er á yfirráðasvæði aðildarríkis sem sáttmálinn gildir um, hversu margir fatlaðir og hreyfihamlaðir einstaklingar eru með því flugi sem þarfnast aðstoðar sem tilgreind er í I. viðauka og um eðli þeirrar aðstoðar.

7. gr.

Réttur til aðstoðar á flugvöllum

1. Þegar fatlaður eða hreyfihamlaður einstaklingur kemur á flugvöll til að ferðast með flugi skal framkvæmdastjórn flugvallarins bera ábyrgð á að tryggja veitingu aðstoðar, sem tilgreind er í I. viðauka, þannig að viðkomandi einstaklingur sé fær um að fara með því flugi sem hann hefur bókað far með, að því tilskildu að flugrekandi, umboðsaðila hans eða ferðasala, sem í hlut á, hafi verið tilkynnt um sérstakar þarfir einstaklingsins fyrir aðstoð, a.m.k. 48 klukkustundum fyrir auglýstan brottfarartíma flugsins. Þessi tilkynning nær einnig yfir flug til baka ef samið var við sama flugrekanda um flug á útleið og til baka.

2. Ef þörf er á aðstoð viðurkennds hjálparhunds skal orðið við því að því tilskildu að flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali fái tilkynningu um slíkt í samræmi við innlend ákvæði sem gilda um flutning hjálparhunda um borð í loftförum, þar sem slík ákvæði eru til staðar.

3. Ef engin tilkynning er send í samræmi við 1. mgr. skal framkvæmdastjórnin leggja sig fram um að veita þá aðstoð, sem tilgreind er í I. viðauka, á þann hátt að viðkomandi einstaklingur geti farið með því flugi sem hann hefur bókað far með.

4. Ákvæði 1. mgr. skulu gilda með því skilyrði að:

- a) viðkomandi einstaklingur komi sjálfur til innritunar:
 - i. á tilteknum tíma sem flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali tilgreinir fyrirfram og skriflega (þ.m.t. með rafrænum hætti) eða
 - ii. eigi síðar en einni klukkustund fyrir auglýstan brottfarartíma ef tími er ekki tiltekinn eða
- b) viðkomandi einstaklingur komi á stað innan svæðamarkna flugvallar sem er merktur í samræmi við 5. gr:
 - i. á tilteknum tíma sem flugrekandi, umboðsaðili hans eða ferðasali tilgreinir fyrirfram og skriflega (þ.m.t. með rafrænum hætti) eða
 - ii. eigi síðar en tveimur klukkustundum fyrir auglýstan brottfarartíma ef tími er ekki tiltekinn.

5. Þegar fatlaður eða hreyfihamlaður einstaklingur er í gegnumferð um flugvöll, sem reglugerð þessi gildir um, eða ef flugrekandi eða ferðasali færir hann úr flugi, þar sem hann á bókað far, yfir í annað flug, skal framkvæmdastjórnin bera ábyrgð á að tryggja að sú aðstoð, sem tilgreind er í I. viðauka, sé veitt á þann hátt að viðkomandi einstaklingur sé fær um að fara með því flugi sem hann á bókað far með.

6. Þegar fatlaður eða hreyfihamlaður einstaklingur kemur með flugi á flugvöll, sem reglugerð þessi gildir um, skal framkvæmdastjórn flugvallarins bera ábyrgð á að tryggja að sú aðstoð, sem tilgreind er í I. viðauka, sé veitt á þann hátt að viðkomandi einstaklingur komist á þann brottfararstað á flugvöllum sem um getur í 5. gr.

7. Sú aðstoð sem veitt er skal, eins og unnt er, henta þörfum hvers farþega.

8. gr.

Ábyrgð á aðstoð á flugvöllum

1. Framkvæmdastjórn flugvallar skal bera ábyrgð á að tryggja að fatlaðir og hreyfihamlaðir einstaklingar njóti aðstoðar þeirrar sem tilgreind er í I. viðauka, án þess að greiða viðbótargjald.

2. Framkvæmdastjórninni er heimilt að veita sjálf slíka aðstoð. Framkvæmdastjórninni er einnig heimilt, til að gangast við ábyrgð sinni, að gera samninga við einn eða fleiri aðila um að veita þessa aðstoð, að því tilskildu að gæðastöðlunum, sem um getur í 1. mgr. 9. gr., sé alltaf fylgt. Framkvæmdastjórninni er heimilt, í samstarfi við flugvallarnotendur og fyrir milligöngu nefndar flugvallarnotenda þegar hún er til staðar, að gera slíkan samning eða samninga að eigin frumkvæði eða samkvæmt beiðni, þ.m.t. frá flugrekanda, og með tilliti til þeirrar þjónustu sem þegar er fyrir hendi á viðkomandi flugvelli. Ef framkvæmdastjórnin synjar slíkri beiðni skal hún rökstyðja slíkt skriflega.

3. Framkvæmdastjórn flugvallar er heimilt, án mismununar, að leggja sérstakt gjald á flugvallarnotendur til þess að fjármagna þessa aðstoð.

4. Framkvæmdastjórn flugvallar skal, í samstarfi við flugvallarnotendur og fyrir milligöngu nefndar flugvallarnotenda, þegar hún er til staðar, eða annarra viðeigandi aðila, ákvarða þetta tiltekna gjald sem skal vera sanngjarnt, kostnaðartengt og gagnsætt. Flugvallarnotendur skulu deila með sér þessu gjaldi í réttu hlutfalli við heildarfjölda allra farþega sem hver um sig flytur til og frá umræddum flugvelli.

5. Framkvæmdastjórn flugvallar skal aðskilja bókhald fyrir þá starfsemi sína, sem tengist aðstoð sem veitt er fótluðum og hreyfihömluðum einstaklingum, frá bókhaldi yfir aðra starfsemi sína í samræmi við viðteknar viðskiptavenjur.

6. Framkvæmdastjórn flugvallar skal, fyrir milligöngu nefndar flugvallarnotenda, þegar hún er til staðar, eða annarra viðeigandi aðila ásamt framkvæmdaaðila eða -aðilum, sem um getur í 14. gr., láta flugvallarnotendum í té endurskoðað, árlegt yfirlit yfir gjöld, sem hafa borist, og kostnað, sem stofnað hefur verið til, vegna aðstoðar sem fötluðum og hreyfihömluðum einstaklingum hefur verið veitt.

9. gr.

Gæðastaðlar um aðstoð

1. Að undanskildum þeim flugvöllum þar sem flughreyfingar farþega í flutningaflugi eru færri en 150 000 árlega skal framkvæmdastjórnin setja gæðastaðla um þá aðstoð, sem tilgreind er í I. viðauka og ákvarða, í samstarfi við flugvallarnotendur, fyrir milligöngu nefndar flugvallarnotenda, þegar hún er til staðar, og samtök sem annast hagsmuni fatlaðra og hreyfihamlaðra farþega, hvaða úrlausna er þörf til að uppfylla þessa gæðastaðla.

2. Þegar slíkir staðlar eru settir skal taka fullt tillit til alþjóðlegrar, viðurkenndrar stefnu og siðareglna um að greiða fyrir flutning fatlaðra og hreyfihamlaðra einstaklinga, einkum reglna Evrópusambands flugmálastjórna (ECAC) um góða starfshætti varðandi þjónustu við hreyfihamlaða einstaklinga á jörðu niðri.

3. Framkvæmdastjórn flugvallar skal birta gæðastaðla sína.

4. Flugrekanda og framkvæmdastjórn flugvallar er heimilt að koma sér saman um að framkvæmdastjórnin veiti farþegum, sem viðkomandi flugrekandi flytur til og frá flugvelli, meiri aðstoð en þeir staðlar, sem um getur í 1. mgr. segja til um, eða þjónustu til viðbótar þeirri sem tilgreind er í I. viðauka.

5. Til þess að fjármagna þessa þjónustu er framkvæmdastjórninni heimilt að leggja gjald á flugrekandan til viðbótar við gjaldið, sem um getur í 3. mgr. 8. gr., sem skal vera gagnsætt, kostnaðartengt og ákvarðað í samráði við viðkomandi flugrekanda.

10. gr.

Aðstoð frá flugrekendum

Flugrekandi skal veita fötluðum og hreyfihömluðum einstaklingum, sem leggja upp frá, lenda á eða eru í gegnumferð um flugvöll sem reglugerð þessi gildir um, þá aðstoð sem tilgreind er í II. viðauka án viðbótargjalds, að því tilskildu að viðkomandi einstaklingur uppfylli þau skilyrði sem sett eru fram í 1., 2. og 4. mgr. 7. gr.

11. gr.

Þjálfun

Flugrekendur og framkvæmdastjórnir flugvalla skulu:

- a) tryggja að allt starfsfólk þeirra, þ.m.t. starfsfólk sem undirverktaki ræður til starfa, sem veitir fötluðum og hreyfihömluðum einstaklingum beina aðstoð, hafi þekkingu á því hvernig eigi að uppfylla þarfir einstaklinga með mismunandi fötlun eða hreyfihömlun,
- b) sjá til þess að allt starfsfólk, sem starfar á flugvöllum og hefur bein samskipti við ferðamenn, fái þjálfun sem miðar að því að auka vitneskju þess um fötlun og að fatlaðir njóti jafnræðis á við aðra,
- c) tryggja að við ráðningu fái nýtt starfsfólk þjálfun í tengslum við fötlun og að starfsfólk fari á upp-
riðjunarnámskeið þegar það á við.

12. gr.

Bætur fyrir týnda eða skemmda hjólastóla, önnur ferlihljálpartæki og hjálpartæki

Ef hjólastólar eða önnur ferlihljálpartæki eða hjálpartæki týnast eða skemmast við meðhöndlun á flugvelli eða við flutning um borð í loftfar skal farþeginn, sem er eigandi búnaðarins, fá bætur í samræmi við ákvæði alþjóðlegra laga, laga Bandalagsins og landslaga.

13. gr.

Engar takmarkanir eða undanþágur frá skyldum

Hvorki skal takmarka né fella niður skyldur gagnvart fötluðum og hreyfihömluðum einstaklingum samkvæmt þessari reglugerð.

14. gr.

Framkvæmdaraðili og verkefni hans

1. Hvert aðildarríki skal tilnefna þann eða þá aðila sem bera ábyrgð á framkvæmd þessarar reglugerðar að því er varðar flug til og frá flugvöllum á yfirráðasvæði þess. Þessi aðili eða aðilar skulu, eftir því sem við á, gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að réttur fatlaðra og hreyfihamlaðra einstaklinga sé virtur, þ.m.t. að gæðastöðlunum, sem um getur í 1. mgr. 9. gr., sé fylgt. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um þann eða þá aðila sem eru tilnefndir.

2. Aðildarríkin skulu, eftir því sem við á, kveða á um að framkvæmdaraðili eða -aðilar, sem eru tilnefndir skv. 1. mgr., skuli einnig tryggja að ákvæðum 8. gr. sé hrint í framkvæmd á fullnægjandi hátt, þ.m.t. að því er varðar ákvæði um gjöld til að koma í veg fyrir ósanngjarna samkeppni. Þeim er einnig heimilt að tilnefna sérstakan aðila til þess.

15. gr.

Meðferð kvörtunarmála

1. Fötluðum eða hreyfihömluðum einstaklingi, sem telur að brotið hafi verið gegn ákvæðum þessarar reglugerðar, er heimilt að vekja athygli framkvæmdastjórnar flugvallar á málinu eða athygli viðkomandi flugrekanda, eftir atvikum.

2. Ef fatlaður eða hreyfihamlaður einstaklingur fær ekki lausn sinna mála eftir slíkum leiðum er heimilt að bera fram kvörtun varðandi meint brot á þessari reglugerð til þess eða þeirra aðila sem tilnefndir eru skv. 1. mgr. 14. gr. eða til annars þar til bærs aðila sem aðildarríki hefur tilnefnt.

3. Aðili í einu aðildarríki, sem fær kvörtun varðandi málefni sem er á ábyrgð tilgreinds aðila í öðru aðildarríki, skal senda kvörtunina til viðkomandi aðila í því aðildarríki.

4. Aðildarríkin skulu gera ráðstafanir til að upplýsa fatlaða og hreyfihamlaða einstaklinga um réttindi þeirra, samkvæmt þessari reglugerð, og um möguleika á að bera fram kvörtun við þennan tilgreinda aðila eða þessa tilgreindu aðila.

16. gr.

Viðurlög

Aðildarríkin skulu setja reglur um viðurlög við brotum á þessari reglugerð og gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að þeim sé framfylgt. Viðurlögin skulu

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar. Gjört í Strassborg 5. júlí 2006.

*Fyrir hönd Evrópuþingsins,
J. BORRELL FONTELLES
forseti.*

vera skilvirk, í réttu hlutfalli við brotið og letjandi. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um þessi ákvæði og skulu tilkynna henni, án tafar, um síðari breytingar sem hafa áhrif á þau.

17. gr.

Skýrsla

Framkvæmdastjórnin skal, eigi síðar en 1. janúar 2010, leggja fyrir Evrópuþingið og ráðið skýrslu um beitingu þessarar reglugerðar og áhrif af henni. Skýrslunni skulu fylgja lagatillögur um nánari framkvæmd ákvæða þessarar reglugerðar eða endurskoðun á henni.

18. gr.

Gildistaka

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Hún kemur til framkvæmda 26. júlí 2008 að undanskildum 3. og 4. gr. sem koma til framkvæmda 26. júlí 2007.

*Fyrir hönd ráðsins,
P. LEHTOMÄKI
Forseti.*

*I. VIÐAUKI***Aðstoð sem framkvæmdastjórn flugvalla ber ábyrgð á**

Aðstoð og fyrirkomulag sem er nauðsynlegt til að gera fötluðum og hreyfihömluðum einstaklingum kleift að:

- láta vita af komu sinni á flugvöll og biðja um aðstoð á tilgreindum stöðum, innan og utan flugstöðvarinnar, eins og um getur í 5. gr.,
- komast frá tilgreindum stað að innritunarborði,
- innrita sig og skrá farangur,
- komast frá innritunarborði að loftfari eftir að hafa farið í gegnum landamæraeftirlit, tollskoðun og öryggisleit,
- fara um borð í loftfarið með hjálp lyftu, hjólastóla eða annarrar aðstoðar sem þörf er á, eftir því sem við á,
- komast frá dyrum loftfarsins að sæti sínu,
- koma farangri fyrir í loftfarinu og sækja hann aftur,
- komast frá sæti sínu að dyrum loftfarsins,
- fara frá borði loftfarsins með hjálp lyftu, hjólastóla eða annarrar aðstoðar sem þörf er á, eftir því sem við á,
- komast frá loftfarinu að farangurssalnum og endurheimta farangur ásamt því að fara í gegnum landamæraeftirlit og tollskoðun,
- komast frá farangurssalnum að tilgreindum stað,
- ná tengiflugi, þegar um gegnumferð er að ræða, með aðstoð bæði flugmegin og almenningsmegin og innan og á milli flugstöðva eftir þörfum,
- komast á salerni ef þörf krefur.

Ef fatlaður eða hreyfihamlaður einstaklingur nýtur aðstoðar fylgdarmanns ber að leyfa viðkomandi aðila, sé þess óskað, að veita nauðsynlega aðstoð á flugvöllum og við ferðir um borð og frá borði.

Meðhöndlun nauðsynlegra ferlihljálpartækja á jörðu niðri, þ.m.t. búnaður á borð við rafmagnshjólastóla, með þeim fyrirvara að tilkynning hafi borist með 48 klukkustunda fyrirvara og að rými um borð í loftfarinu kunnir að vera takmarkað og með fyrirvara um beitingu viðeigandi löggjafar varðandi hættulegan varning.

Í stað skemmdra eða týndra ferlihljálpartækja komi annar búnaður til bráðabirgða en þó ekki endilega nákvæmlega eins.

Meðhöndlun viðurkenndra hjálparhunda á jörðu niðri, þegar það á við.

Miðlun upplýsinga, á aðgengilegu sniði, sem eru nauðsynlegar til að geta ferðast með flugi.

*II. VIÐAUKI***Aðstoð frá flugrekendum**

Flutningur viðurkenndra hjálparhunda í farþegarými með fyrirvara um landsbundnar reglur.

Flutningur á allt að tveimur ferlihljálpartækjum fyrir hvern fatlaðan eða hreyfihamlaðan einstakling, auk lækningatækja, þ.m.t. rafmagnshjólastólar með þeim fyrirvara að tilkynning hafi borist með 48 klukkustunda fyrirvara og að rými um borð í loftfarinu kunnir að vera takmarkað og með fyrirvara um beitingu viðeigandi löggjafar um hættulegan varning.

Miðlun nauðsynlegra upplýsinga um flug, á aðgengilegu sniði.

Gera skal nauðsynlegar ráðstafanir til að aðlaga sæti að þörfum fatlaðra og hreyfihamlaðra einstaklinga sé þess óskað og með fyrirvara um öryggiskröfur og tiltækileika.

Aðstoð til að komast á salerni ef þörf krefur.

Ef fatlaður eða hreyfihamlaður einstaklingur nýtur aðstoðar fylgdarmanns skal flugrekandinn leggja sig fram um að útvega viðkomandi sæti við hlið fatlaða eða hreyfihamlaða einstaklingsins.